

महाराष्ट्र विधानपरिषद

तिसरे अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

मंगळवार, दिनांक ०२ ऑगस्ट, २०१६ / श्रावण ११, १९३८ (शके)

- (१) महसूल, मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री
 - (२) अल्पसंख्यांक विकास आणि औकाफ मंत्री
 - (३) परिवहन मंत्री
 - (४) कृषि आणि फलोत्पादन मंत्री
 - (५) ऊर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा,
राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री
 - (६) पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यविकास मंत्री
 - (७) भूकंप पुनर्वसन मंत्री
- यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - ४०

मौजे वडोली भिकेश्वर व धनकवाडी (ता.कराड, जि.सातारा) येथील वाळूचे
अनधिकृत उत्खनन करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

- (१) * २२७६१ श्री.सुनिल तटकरे, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मौजे वडोली भिकेश्वर व धनकवाडी (ता.कराड, जि.सातारा) येथील बेकायदा वाळू ठेक्यावर महसूल विभागामार्फत छापा टाकून कोट्यवधीची यंत्र सामुग्री तसेच वाळूने भरलेले व रिकामे ७० ट्रक जप्त करण्यात आल्याची घटना दिनांक ९ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास घडली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त घटनेची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार बेकायदा वाळू उपसाधारकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) मौजे वडोली भिकेश्वर व धनकवडी (ता.कराड, जि.सातारा) या वाळूगटातून वाळूचे अनधिकृत उत्खन्न होत असल्याची माहिती मिळाल्यावरून महसूल विभाग, पोलीस विभाग व परिवहन विभागाच्या क्षेत्रिय कर्मचाऱ्यांनी दिनांक ०९/०६/२०१६ रोजी तपासणी केली. तपासणीच्यावेळी सदर वाळूगटामध्ये आढळून आलेली, वाळू भरलेली ३३ वाहने जप्त करून, सदर वाहनांवर रुपये १६,७३,२००/- इतका दंड आकारणे, ७४ रिकामे डंपर व ट्रक उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी कराड यांच्या ताब्यात देणे, वाळूचे अवैध उत्खन्न करण्याच्याविरुद्ध रुपये १,५१,९८,०००/- एवढा दंड आकारणे, वाळू साठवणुकीसाठी तयार करण्यात आलेले वाफे नष्ट करणे व पोलीसात गुन्हा दाखल करणे इत्यादी कारवाई करण्यात आली आहे. त्याअनुषंगाने पोलीसांनी ३८ आरोपींना अटक केली असता मा.प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी, कराड यांच्याकडून त्यांना न्यायालयीन कोठडी दिल्यानंतर त्यांना जामिनावर सोडण्यात आले आहे. पोलीसांमार्फत पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**धरमपूर (ता.डहाणू, जि.पालघर) येथील आदिवासी वाडीमध्ये
 वीज पुरवठा बंद असल्याबाबत**

(२) * २१५०१ श्री.आनंद ठाकूर, श्री.हेमंत टकले, श्री.खवाजा बेग, श्री.किरण पावसकर, अॅड.राहुल नार्वेकर : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धरमपूर (ता.डहाणू, जि.पालघर) येथील आदिवासी वाडीमध्ये दीड हजार लोकवस्ती असलेल्या वाडींवर मागील तीन महिन्यांपासून वीज पुरवठा बंद असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर आदिवासी वाड्यांमध्ये वीज पुरवठा देण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) व (२) दिनांक ०२/०४/२०१६ रोजी धरमपूर आदिवासी वाडी येथील रोहित्र नादुरुस्त झाले होते व त्यापूर्वी वीज पुरवठा सुरु होता. महावितरण कंपनीकडून सदर रोहित्र दिनांक १२/०५/२०१६ रोजी बदलून वीज पुरवठा पूर्ववत करण्यात आला आहे. सदर कामात झालेल्या दिरंगाईमुळे कासा येथील शाखा अभियंत्याविरुद्ध महावितरणकडून शिस्तभंगाची कारवाई सुरु करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंगळवेढा (जि.सोलापूर) तालुक्यात शेतकऱ्यांच्या कृषिपंपाच्या मीटरचे रिडिंग न घेता अंदाजे जादा बिल आकारणी केल्याबाबत

(३) * २३२८४ श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मंगळवेढा (जि.सोलापूर) तालुक्यात शेतीपंपाच्या मीटरचे रिडिंग न घेताच अंदाजावर बिलाची आकारणी करत असून सरासरी वीज बिलाची दुप्पट, तिप्पट बिल आकारणी केल्यानंतरही बिल कमी करण्यासाठी संबंधित अधिकाऱ्यांकडे गेल्यानंतर शेतकऱ्यांची दखल घेतली जात नसल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शेतकऱ्यांच्या कृषिपंपाच्या मीटरचे रिडिंग न घेताच जादा बिल आकारणी करणाऱ्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) व (२) मंगळवेढा उप विभागात ७ कृषि ग्राहकांच्या माहे मार्च, २०१६ च्या विज बिल दुरुस्तीबाबतच्या तक्रारी जून, २०१६ मध्ये प्राप्त झाल्या. सदर ७ ग्राहकांपैकी ४ ग्राहकांची मिटर रिडिंग संगणक प्रणाली भरताना मे. जनाई एजन्सी, इंदापूर यांच्याकडून चुकीचे भरले गेल्याने सदर एजन्सीवर महावितरण कंपनीकडून दंडात्मक कारवाई करण्यात आली आहे. उर्वरित ३ ग्राहकांना वाढीव अश्वशक्तीनुसार बिल देण्यात आले होते. ही सर्व बिले दुरुस्त करून देण्यात आलेली आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अंभई (ता.सिल्लोड, जि.औरंगाबाद) येथील शेतकरी दुष्काळी
अनुदानापासून वंचित राहिल्याबाबत**

(४) * २०१३ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.सुभाष झांबड,
श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा
खुलासा करतील काय :-

- (१) अंभई (ता.सिल्लोड, जि.औरंगाबाद) येथील सुमारे चारशे पेक्षा जास्त शेतकरी
दुष्काळ अनुदानापासून वंचित राहिल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान
निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय
आढळून आले व तदनुसार शेतकऱ्यांना दुष्काळी अनुदान देण्याबाबत कोणती
कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

अंभई गावातील एकूण १५५३ शेतकऱ्यांपैकी खाते क्रमांक असलेल्या १२२३
शेतकऱ्यांना दुष्काळी अनुदान वाटप करण्यात आलेले आहे. उर्वरित शेतकऱ्यांपैकी
१७३ शेतकऱ्यांचे खाते क्रमांकाची यादी प्राप्त झाली असून, त्यांना अनुदान
वाटपाची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**होळ (ता.बारामती, जि.पुणे) येथील नीरा नदीच्या पात्रातून
अवैधरित्या वाळूचे उत्खनन होत असल्याबाबत**

(५) * २३३६४ अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.अनिल भोसले, श्री.संदिप
बाजोरिया : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) होळ (ता.बारामती, जि.पुणे) येथील ढगाई मंदिरामागील भागात नीरा नदीच्या
पात्रातून मशिनद्वारे वाळू उपसा होत असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा
त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय
आढळून आले व तदनुसार अवैधरित्या वाळू उपसा करणाऱ्या वाळूमाफियांवर
कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशी बाब निदर्शनास आलेली नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात उष्माघाताने मृत्यू झालेल्या मृतांच्या
कुटूंबियांना आर्थिक मदत देण्याबाबत

(६) * २१२२४ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.अनिल भोसले, श्री.विक्रम काळे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.हेमंत टकले, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.चंद्रकांत रघुवंशी, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात उष्माघाताने ९ जणांचा मृत्यू झाल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच खान्देशात उष्माघाताने ५ जणांचा बळी गेल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार उष्माघाताने मृत्यू झालेल्या मृतांच्या कुटूंबियांना आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२) व (३) होय.

राज्यात उष्माघातामुळे एकूण १८ जणांचा मृत्यू झाला असून त्यापैकी जळगाव जिल्ह्यात ५ जणांचा उष्माघाताने मृत्यू झाला आहे.

उष्माघाताने मृत्यू पावलेल्या व्यक्तीच्या कुटूंबियांना आर्थिक मदत अनुज्ञेय नसल्याने आर्थिक मदत देण्यात आलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे विभागातील दूध उत्पादक शेतकरी आर्थिक अडचणीत आल्याबाबत

(७) * २२२९२ श्री.आनंदराव पाटील, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर :

सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे विभागात दुष्काळामुळे चारा व पाणी अभावी दैनंदिन दूध संकलनात घट झाली असून प्रतिदिन दीड लाख लिटरने दूध संकलन कमी झाल्याने दूध उत्पादक शेतकरी अडचणीत आले असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार दुष्काळामुळे अडचणीत आलेल्या दुध उत्पादक शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर : (१) मार्च ते ऑगस्ट हा दूध संकलनाच्या दृष्टीने कृशकाळ समजला जातो. त्यामुळे नैसर्गिकरित्या तसेच सन २०१५ मध्ये काही ठिकाणी दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती उद्भवल्यामुळे पाणी व चारा उपलब्धतेत टंचाई निर्माण झाल्याने दूध उत्पादनात घट झाली, हे खरे आहे.

(२) व (३) दूध उत्पादक शेतकऱ्यांचे हित जोपासण्याचा शासनाने नेहमी प्रयत्न केला. राज्यामध्ये निर्माण झालेली दुष्काळ परिस्थिती लक्षात घेत शासनाने दिनांक ३१/७/२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत गतिमान वैरण विकास कार्यक्रम राबविण्यास मान्यता दिली असून त्याअंतर्गत रुपये २५ कोटी निधी मंजूर केला आहे. तसेच हायड्रोपोनीक तंत्रज्ञानाद्वारे हिरवा चारा उत्पादनाकरीता दिनांक १४/९/२०१५ अन्वये रुपये १० कोटी निधी मंजूर केला आहे. सदर कार्यक्रमांतर्गत देण्यात येणाऱ्या अनुदानाकरीता लाभार्थी निवडतांना पशुधन असणाऱ्या अल्प व अत्यल्प भूधारक शेतकऱ्यांना प्राधान्य देण्यात आले आहे.

याव्यतिरिक्त भविष्यात दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना शासनाने निश्चित केलेले दूध खरेदीचे दर (वरकड खर्चासह) सहकारी संघ/संस्थांनी शेतकऱ्यांना देणे आवश्यक असल्याचे निदेश सर्व सहकारी दूध संघांना/संस्थांना दिनांक १०/७/२०१५ रोजी निर्गमित केले आहेत. तसेच दिनांक १/७/२०१६ पासून गाय व म्हशीच्या शासकीय दूध खरेदी दरात रुपये २/- ने वाढ करण्यात आली आहे.

**वेंगुर्ला (जि.सिंधुदूर्ग) तालुक्यात समुद्रात स्फोट सदृश आवाज होऊन
जमिनीला बसलेल्या हादऱ्यामुळे ग्रामस्थांचे नुकसान झाल्याबाबत**

(८) * २०१७६ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.जयवंतराव जाधव, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वेंगुर्ला (जि.सिंधुदूर्ग) तालुक्यात समुद्रात दिनांक १८ एप्रिल, २०१६ रोजी सकाळी ११.५० च्या सुमारास २ स्फोट सदृश आवाज होऊन जमिनीला बसलेल्या हादऱ्यामुळे नवाबाग येथील जयश्री वसंत आरावंदेकर यांच्या व अन्य ग्रामस्थांच्या घरांच्या भिंतीला तडे गेले आहेत तसेच मालवण (जि.सिंधुदूर्ग) तालुक्यातील आचरा समुद्रालगतचा काही भाग दिनांक २१ एप्रिल, २०१६ रोजी ३-४ फुट खचला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सिंधुदूर्ग जिल्ह्यातील वेंगुर्ला, मालवण आदी किनारपट्टीवर माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वेगवेगळ्या ठिकाणी भूस्खलनाचे आवाजाने समुद्र किनाऱ्यावरील रहिवाश्यांमध्ये घबराटीचे वातावरण निर्माण झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, स्फोटाचे आवाज ही सागरी भूकंपाची नांदी असण्याची शक्यता भूगर्भ शास्त्रज्ञ डॉ.एम.के.प्रभू यांनी दिनांक २० एप्रिल, २०१६ रोजी व्यक्त केली असून समुद्रात उत्तरेच्या दिशेने उपरचे वारे याचा वेग वाढल्याने याच कालावधीत दिनांक ७ व १८ एप्रिल, २०१६ या दोन दिवसात निवृत्ती या समुद्र भागात स्फोट झाल्याने अचानकपणे भूगर्भातील हलचाली वाढल्या असून त्यामुळे सुमारे ५ मीटर उंचीच्या लाटा किनारी येवून धडकत आहे व समुद्राला उधाणाची स्थिती निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही,

(२) अंशतः खरे आहे.

(३), (४) व (५) वेंगुर्ला व मालवण तालुक्यात समुद्रात होणाऱ्या आवाजाचे परिक्षण करण्यासाठी नॅशनल इन्स्टीट्यूट ऑफ ओशोनोग्राफी, मुंबई व गोवा येथील १० तज्ञांच्या पथकाने पहाणी करून निरीक्षणे नोंदविली आहेत. त्यांचा अंतिम निष्कर्ष अद्याप प्राप्त झालेला नाही.

**अवैध वाळू साठ्याबाबत कारवाई न केल्यामुळे शासनाचे
आर्थिक नुकसान झाल्याबाबत**

(१) * १९६८५ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सुनिल

तटकरे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जप्त केलेल्या अवैध वाळू साठ्याबाबत सक्षम कारवाई न केल्याने तहसिलदार, परभणी व इतरांनी शासनाचे रूपये १ कोटी १३ लक्षाचे आर्थिक नुकसान केल्यावरून तहसिलदारांना जबाबदार धरून सदरील रक्कम त्यांच्याकडून वसूल करून त्यांची चौकशी करण्यात यावी असा अहवाल उपविभागीय अधिकारी, परभणी यांनी जिल्हाधिकारी, परभणी यांना माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान सादर केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अवैध वाळू साठा व पुढील प्रक्रियाबाबत जबाबदार असणाऱ्या तहसिलदार, परभणी यांची चौकशी करून सदरील रक्कम वसूल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) उपविभागीय अधिकारी, परभणी यांनी दिनांक १६/३/२०१६ च्या पत्रान्वये, तहसिलदार परभणी यांनी सुमारे रूपये १,२५,५०,०००/- महसूल वसूली न केल्यामुळे झालेल्या नुकसानीबाबत सदर पदावरील अधिकाऱ्याची विभागीय चौकशी करण्यात यावी, असा अहवाल सादर केला आहे.

(२) उपविभागीय अधिकारी, परभणी यांनी सादर केलेल्या अहवालावर अपर जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी दिलेल्या अभिप्रायानुसार, अवैधरित्या साठवून ठेवलेल्या वाळूचा लिलाव करण्याकडे उपविभागीय अधिकारी, परभणी व तहसिलदार, परभणी यांनी दुर्लक्ष केल्याचे सकृतदर्शनी दिसून येत असल्याने, त्यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला, अमरावती आणि बुलढाणा जिल्ह्यातील १६ तालुक्यांमधील
खारपाणपट्ट्यातील जमिनीचा विकास करण्याबाबत**

(१०) * २०३२९ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे :

सन्माननीय कृषि मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला, अमरावती आणि बुलढाणा जिल्ह्यातील १६ तालुक्यांमध्ये असलेल्या खारपाणपट्ट्यातील ४.१६ लाख हेक्टर जमिनीची पोत सुधारून विकास करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाने केंद्र शासनाकडे पाठविला असून केंद्र शासनाने त्यास तत्वतः मंजूरी दिल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर खारपाणपट्ट्यातील विकास कामांना किती खर्च येणार आहे व सदर खर्चास मंजूरी प्राप्त करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) व (२) मराठवाडा व विदर्भातील दुष्काळग्रस्त गावांसाठी तसेच पूर्णा नदीच्या खोऱ्यातील खारपाणपट्ट्यातील जमिनीचा पोत सुधारून विकास करण्याची बाब अंतर्भूत असलेला हवामान अनुकूल कृषि प्रकल्पाचा (POCRA) प्रस्ताव राज्य शासनाने जागतिक बँकेच्या अर्थसहाय्यासाठी केंद्र शासनास सादर केला होता.

केंद्र शासनाने सदर प्रकल्प प्रस्तावाची जागतिक बँकेकडे शिफारस केली होती व त्यानुसार जागतिक बँकेने राज्य शासनासोबत सदर नियोजित प्रकल्पाची आखणी व अंमलबजावणी करण्यास सहमती दर्शविलेली आहे. त्यानुषंगाने दिनांक ०७ जुलै, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाने सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीस तत्वतः मान्यता दिली आहे.

सदर नियोजित प्रकल्पाचा आराखडा तयार करण्याची कार्यवाही सुरु असून, सदर आराखडा अंतिमतः केंद्र शासन व जागतिक बँकेने मंजूर केल्यानंतर प्रस्तावित प्रकल्पांतर्गत विविध कामांकरिता उपलब्ध होणाऱ्या निधीचा तपशील निश्चित होणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मु.पो.नांगरगाव (ता.मावळ, जि.पुणे) येथील महार वतनी
जमिनीवर अवैधरित्या बांधकाम केल्याबाबत**

(११) * २०१९५ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मु.पो.नांगरगाव (ता.मावळ, जि.पुणे) येथील सर्व्हे नं.३०/४, ५ व ६ या महार वतनी जागेचे मे.लक्ष्मी प्रसन्न रिअॅलिटी चे प्रो.प्रा. श्री.इंदुकुरी यांनी शासनाच्या परवानगीशिवाय अवैधरित्या खरेदीखत करून सदर जागेवर व तेथून जाणाऱ्या नैसर्गिक नाल्यावर मातीचा भरणा व भिंतीचे बांधकाम केले असून ते अवैध बांधकाम निष्कासित करण्यात यावे असे लेखी निवेदन स्थानिक नागरिकांनी व लोकप्रतिनिधींनी मा.महसूल मंत्री यांना माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाच्या अनुषंगाने तहसिलदार, मावळ यांना मा.न्यायालयाने दिनांक २४ जून, २०१५ रोजी नैसर्गिक नाल्यावरील मुरुमाचा भराव काढून टाकण्याबाबत आदेश पारित केल्यानंतर नावापुरती (शुल्लक) कार्यवाही करण्यात आल्याबाबत स्थानिकांनी शासनाच्या निदर्शनास आणून दिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणाच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी (कुळ कायदा शाखा), पुणे यांचेकडे दिनांक १६ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी दिलेल्या निवेदनाद्वारे अवैधरित्या करण्यात आलेल्या खरेदीखताबाबत घेण्यात आलेल्या हरकतीस अनुसरून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशा आशयाचे दि.१९/०३/२०१५ रोजीचे निवेदन मा.मुख्यमंत्री यांना सादर करण्यात आले होते.

(२) मौजे नांगरगाव, लोणावळा ता.मावळ येथील सर्व्हे क्र.३०/४, ३०/५ व ३०/६ या जागेत बांधकाम करताना मे.लक्ष्मी प्रसन्न रिअॅलिटी प्रा.लि. यांनी उक्त जमिनी लगतच्या नैसर्गिक नाल्यातील प्रवाहामध्ये माती, दगड टाकून व बांधकाम करून प्रवाह अडविल्याविषयी तक्रार अर्ज दाखल झाल्यावर नैसर्गिक नाल्यावर टाकलेल्या मुरुमाचा भराव तात्काळ काढून टाकण्याचे आदेश मामलेदार कोर्ट अधिनियमाखाली तहसिलदार, मावळ यांनी दि.२४/०६/२०१५ रोजी निर्गमित केले आहेत. तसेच सदर बाब लोणावळा नगरपरिषदेच्या हद्दीतील असल्यामुळे नैसर्गिक

नाला प्रवाहाला अडथळा होणार नाही, अशी कार्यवाही करण्याचे निदेश मुख्याधिकारी, लोणावळा नगरपरिषद यांना दिले आहेत.

(३) मौजे नांगरगाव, ता.मावळ येथील स.नं.३०/५ चे एकूण क्षेत्र ४२.०६ आर असून त्यापैकी २१ आर क्षेत्र व स.नं.३०/६ मधील ०.०४ हे. आर क्षेत्र शेती प्रयोजनासाठी जुन्या शर्तीवर करण्यास अपर जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी दि.१६/०३/२०१३ चे आदेशान्वये परवानगी दिली आहे. सदरचे क्षेत्र मे.लक्ष्मी प्रसन्न रिऑलिटी प्रा.लि. यांच्यातर्फे डायरेक्टर श्री.राजमराजू इंदुकुरी यांनी दि.२२/०४/२०१३ रोजीच्या खरेदीखताने खरेदी केले असल्याने सदर प्रकरणी शर्तभंग झालेला नाही. मात्र स.नं.३०/५ मधील उर्वरित क्षेत्राची खरेदी श्री.इंदुकुरी यांनी दस्त क्र.२७९८/२०१३, दि.२८/०६/२०१३ अन्वये केलेली असून सदर खरेदीची नोंद फेरफार क्र.२५६२ अन्वये अभिलेखामध्ये घेण्यात आली होती. तथापि, सदर जमीन नवीन शर्तीची असल्याने व सदर जमिनीच्या खरेदी विक्रीसाठी सक्षम प्राधिकाऱ्याची पुर्वपरवानगी नसल्याने सदरची फेरफार नोंद रद्द करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर उपप्रादेशिक परिवहन विभागातील सहायक मोटर वाहन निरीक्षक
यांच्या बनावट स्वाक्षरीने ट्रकचे पासिंग केल्याबाबत**

(१२) * २३१९४ श्री.मितेश भांगडिया, प्रा.अनिल सोले : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर उपप्रादेशिक परिवहन विभागांतर्गत सहायक मोटर परिवहन निरीक्षकाच्या बनावट स्वाक्षरी करून २८ ट्रकची पासिंग करून घेतल्याची घटना माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चंद्रपूर उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील मोटर परिवहन निरीक्षकांसमोर दिनांक ३१ मे, २०१६ रोजी या २८ ट्रकचे शासकीय शुल्क भरून पासिंग करीता दाखविण्यात आलेल्या त्रुटीयुक्त कागदपत्रांमुळे सदर प्रकार निदर्शनास आला असून मोटार वाहन निरीक्षकांनी त्रुटीयुक्त कागदपत्रांरीता सहायक मोटर वाहन निरीक्षकाची वापरलेली सही खोटी वा बनावट असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासकीय कागदपत्रांवर खोटया स्वाक्षरी प्रकरणी दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) व (२) होय,

सहायक मोटार वाहन निरीक्षक यांच्या बनावट स्वाक्षरीने माहे मे, २०१६ मध्ये ७१ ट्रकचे पासिंग केल्याची घटना माहे जून, २०१६ मध्ये निदर्शनास आली आहे.

(३) शासकीय कागदपत्रावर खोटया स्वाक्षरी प्रकरणी श्री.संजय निळकंठ गावंडे रा.विसापूर यांच्यावर उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय, चंद्रपूर यांच्यामार्फत पोलीस स्टेशन, रामनगर, चंद्रपूर येथे कलम ४२०, ४६८, ४७१ अन्वये एफ.आय.आर.क्र. ६२०/१६, दिनांक ०७/०६/२०१६ नुसार गुन्हा नोंदविण्यात आलेला आहे. पुढील तपास पोलीस विभाग करित आहेत

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वीज ग्राहकांना महावितरणकडे सुरक्षा ठेव जमा करणे बंधनकारक केल्याबाबत

(१३) * २०४४३ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर :

सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाच्या निर्देशानुसार वीज घेणाऱ्या सर्व वर्गवारीतील वीज ग्राहकांनी महावितरणकडे सुरक्षा ठेव जमा करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वीज ग्राहकांनी मुळ सुरक्षा ठेव पूर्वीच जमा केलेली असली तरीही पुन्हा सुरक्षा ठेव जमा करण्याचे बंधनकारक करण्यात आल्यामुळे राज्यातील गरीब व विशेषकरून ग्रामीण भागातील गरीब वीज ग्राहकांना हा अतिरिक्त ताण पडत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गरीब वीज ग्राहकांवर पडणारा आर्थिक ताण विचारात घेता याबाबत फेरविचार करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) विद्युत कायदा, २००३ मधील कलम ४७ व महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता आणि पुरवठ्याच्या इतर अटी) विनियम, २००५ मधील कलम ११ प्रमाणे प्रत्येक वीज ग्राहकास सुरक्षा ठेव जमा करणे बंधनकारक आहे.

वीज ग्राहकांच्या तीन महिन्यांच्या देयकांच्या सरासरी इतकी किंवा देयक चक्राच्या कालावधीइतकी यापैकी, जी रक्कम कमी असेल ती सुरक्षा ठेव म्हणून जमा असणे आवश्यक आहे.

(२) ज्या वीज ग्राहकांची सुरक्षा ठेव वरील निर्धारित प्रमाणापेक्षा कमी आहे, अशाच ग्राहकांकडून अतिरिक्त सुरक्षा ठेव वर्षातून एकदा, वित्तीय वर्षाअखेर घेण्यात येते.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नवनिर्मित पालघर जिल्हा मुख्यालय तसेच पालघर
नवनगर विकसित करण्याच्या प्रस्तावाबाबत**

(१४) * २३३१३ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर येथे शासनाच्या १५०० एकर जमिनीवर नवे पालघर शहर उभारण्याचा तसेच तेथील सर्व शासकीय कार्यालये एकाच बहुमजली संकुलात आणण्याचा प्रस्ताव शासनाने तयार केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रस्तावाचे स्वरूप काय आहे व त्यासाठी किती निधी लागणार आहे, तसेच सदर प्रस्तावाची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) शासन निर्णय दिनांक २९ जून, २०१६ अन्वये राज्य शासनाने सिडको लि. नवी मुंबई मार्फत पालघर तालुक्यातील ४४०-५७.९० हे.आर एवढी शासकीय जमीन विकसित करून नवनिर्मित पालघर जिल्हा मुख्यालय तसेच पालघर नवनगर विकसित करण्यास मान्यता दिली आहे. पालघर जिल्हा मुख्यालयाचे बांधकाम व इतर अनुषंगिक पायाभूत सुविधा ३ वर्षात पूर्ण करण्याचे निर्देशही उक्त शासन निर्णयान्वये देण्यात आले आहेत. सदर ठिकाणी सुमारे ३३७.०० हे.आर शासकीय जमीन "पालघर नवनगर" म्हणून विकसित करून, विकसित भूखंडांची विक्री करून उपलब्ध निधीतून नवीन जिल्हा मुख्यालय व पालघर नवनगर उभारण्याकरीता येणारा खर्च सिडको लि. यांच्याकडून भागविण्यात येणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मु.पो.रायते (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील महार वतनी
जमिनी मुळ वारसाच्या नावे करण्याबाबत

(१५) * २२७८५ श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अनिल भोसले, अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मु.पो.रायते (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील महार वतनदारीची नवीन शर्तीची इनाम जमीन सर्व्हे क्र. ४७/७, ५७/६, ८१/३, ९०/२ व ९०/१० तसेच सर्व्हे क्र. १०१/४, १०१/९, १०१/७, १०१/५ व ७८ ही जानू मुकुंद महार यांना मिळालेली असून फेरफार १८२ नुसार जमिनीच्या ७/१२ उताऱ्यावर देखील त्यांची तशी नोंद आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जमीन सर्व्हे क्रमांक ४७/७, ५७/६, ८१/३, ९०/२ व ९०/१० या जमिनीबाबत खाते पुस्तकावर जानू मुकुंद महार यांची नोंद असून उक्त जमिनीच्या ७/१२ उताऱ्यावर जानू मुकुंद महार यांचे मुळ वारसदार श्री.यशवंत जानू जाधव यांच्या नावात खाडाखोड करून सदर महार वतनी जमिनी शासकीय अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने अवैधरित्या अन्य व्यक्तीच्या नावे खोटी नोंद करून कुळ लावण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, फेरफार क्रमांक ८०७ नुसार सर्व्हे क्र. १०१/४, १०१/९, १०१/७, १०१/५ व ७८ ह्या जमिनीचे वारस श्रीमती कांताबाई रामचंद्र गायकवाड, श्री.यशवंत जानू जाधव यांची नोंद असून या इनाम जमिनीला फेरफार क्रमांक ६२ नुसार कुळ नसलेल्या व्यक्तींच्या नावे शासकीय अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने अवैधरित्या अन्य व्यक्तीच्या नावे कुळ लावण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार सदर जमिनी जानू मुकुंद महार यांच्या मुळ वारसदारांच्या नावे करण्याबाबत तसेच संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) मौजे रायते, ता.कल्याण, जि.ठाणे येथील स.नं. ४७/७, ५७/६, ८१/३, ९०/२ व ९०/१०, तसेच स.नं. १०१/४, १०१/९, १०१/७, १०१/५ व ७८ या जमिनी महार वतनाच्या असल्याबाबत कोणतेही फेरफार अभिलेखात दिसून येत नाहीत. तसेच याबाबत इनाम रजिस्टरला नोंद दिसून येत नाही.

मौजे रायते येथील स.नं. ४७/७, ५७/६, ८१/३, ९०/२ व ९०/१० या मिळकतीबाबतचा फेरफार क्र.१८२, दि.१५/१२/१९४० हा वारस नोंदीसंदर्भातील आहे. मात्र त्या अन्वये तालुका हुकूम नंबर आरटीएस एम ३७९ नुसार देवकी चिंध्या महार यांचे वारस म्हणून भिका शिवा महार यांचे नाव उक्त फेरफारातील नमूद मिळकतीस लागल्याचे दिसून येते.

(२) मौजे रायते येथील स.नं. ४७/७, ५७/६, ८१/३, ९०/२ व ९०/१० या मिळकतीपैकी फक्त स.नं. ५७/६ या मिळकतीच्या गाव नमुना नंबर ७/१२ उताऱ्यावर श्री.यशवंत जानू जाधव यांचे नाव असून त्यांच्या नावात खाडाखोड केल्याचे दिसून येत नाही. या मिळकतीबाबतचे उपलब्ध फेरफार पाहता कुळ कायद्यांतर्गत फेरफार झाल्याचे दिसून येत नाही.

(३) जानू मुकुंद महार यांच्या मौजे रायते येथील स.नं. १०१/४, १०१/९, १०१/७, १०१/५ व ७१/७ या मिळकतीच्या गाव नमुना नंबर ७/१२ मध्ये फेरफार क्र. ६२ अन्वये शंकर राघो पवार यांचे नाव संरक्षित कुळ म्हणून नोंद आहे. तसेच, फेरफार क्र. ८०७, दि.०५/०५/१९७६ अन्वये या मिळकतीस जानू मुकुंद जाधव यांचे वारस म्हणून (१) श्रीमती भागाबाई जानू जाधव-पत्नी, (२) सौ.कांताबाई रामचंद्र-मुलगी, (३) यशवंत जानू जाधव-मुलगा व (४) मुकुंद जानू जाधव-मुलगा यांच्या नावांची नोंद झाली आहे.

मौजे रायते येथील स.नं. १०१/४, १०१/९, १०१/७, १०१/५ व ७८ या मिळकतीसंदर्भात कुळांच्या वारसांनी महाराष्ट्र कुळ वहिवाट व शेतजमीन अधिनियमामधील कलम ३२ग अन्वये दाखल केलेला दावा तहसिलदार व शेतजमीन न्यायाधिकरण, कल्याण यांनी दि.३१/०१/२००८ च्या आदेशान्वये मान्य केला असून फेरफार क्र. १४५३, दि.०१/०२/२००८ नुसार कलम ३२ग ची नोंद अधिकार अभिलेखात घेण्यात आली आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना सौर कृषि पंप देण्याबाबत

(१६) * २२६०१ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११४५३ ला दिनांक ११ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील दुष्काळग्रस्त भागात शासनाकडून अनुदानावर सौर ऊर्जा पंप देण्याचा निर्णय शासनाने घेतल्यानुसार बीड जिल्ह्यात २२२ शेतकऱ्यांनी याबाबतचे प्रस्ताव दाखल केले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यात किती शेतकऱ्यांनी सौर ऊर्जा पंपाची मागणी केली आहे, तसेच बीड जिल्ह्यात सौर कृषिपंपाचे वितरण केव्हा होणार आहे,
- (३) असल्यास, महावितरणकडे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान दाखल झालेल्या परिपूर्ण प्रस्तावावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) या योजनेतर्गत बीड जिल्ह्यात डिसेंबर, २०१५ अखेर एकूण २२२ शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव सादर केले होते. परंतु आज अद्यापपर्यंत २३७ शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव सादर केले आहेत.

(२) व (३) राज्यात अद्यापपावेतो ७७६५ शेतकऱ्यांनी सौर कृषि पंपाची मागणी केली आहे. जिल्हाधिकारी, बीड यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय लाभार्थी निवड समितीच्या दिनांक २४/६/२०१६ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये १६० शेतकरी लाभार्थीची निवड करण्यात आली होती. परंतु वरिष्ठ भूवैज्ञानिक बीड भूजल सर्व्हेक्षण आणि विकास यंत्रणा यांनी त्यांच्या दिनांक ५/७/२०१६ च्या पत्रान्वये विंधन विहीर (बोअर वेल) असलेल्या प्रस्तावांना मान्यता देण्यात येवू नये असे कळविले. त्या अनुषंगाने वरिष्ठ भूवैज्ञानिक यांना या सूचनेचा फेरविचार करावा अशी विनंती महावितरण कंपनीने दिनांक १४/७/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये केली त्यानुसार जिल्हाधिकारी बीड यांच्याबरोबर महावितरणच्या अधिकाऱ्यांनी दिनांक १५/७/२०१६ रोजी केलेल्या चर्चेनुसार सिंचन विहीर असणाऱ्या १०० लाभार्थींना कोटेशन देण्याचे ठरले. आज अखेर ६६ कोटेशन देण्यात आले आहेत. उर्वरित लाभार्थींना कोटेशन देण्याचे काम सुरू आहे. निवड करण्यात आलेल्या शेतकऱ्यांनी लाभार्थी हिश्याची (५%) रक्कम महावितरण कंपनीकडे भरल्यानंतर सौर कृषिपंप आस्थापनेबाबतची कार्यवाही सुरू करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**श्रीरामपूर (जि.अहमदनगर) शहरासह तालुक्यात
वादळी वारे व पाऊसामुळे झालेले नुकसान**

(१७) * २३२५८ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) श्रीरामपूर (जि.अहमदनगर) शहरासह तालुक्यात वादळी वारे व जोरदार पाऊसामुळे घराचे पत्रे उडून भिंत पडल्याने इसाक कादर शेख या मुलाचा मृत्यू झाला तसेच कांदापिकाचे मोठे नुकसान झाले असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार उक्त ठिकाणी झालेल्या नुकसानीचे पंचनामे करून बाधितांना आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

दिनांक ५ जून, २०१६ रोजी मौजे खोकर, ता.श्रीरामपूर येथील श्री.इसाक कादर शेख यांचे घरावरील पत्रे उडून भिंत पडल्याने त्यांचा मुलगा दिशान कादर शेख, वय ४ वर्षे याचा मृत्यू झाला असून शासन निर्णय, दिनांक १३ मे, २०१५ नुसार मयत दिशान कादर शेख याच्या कुटूंबियांना दिनांक १४ जून, २०१६ रोजी रुपये ४.०० लक्ष इतक्या रक्कमेची मदत देण्यात आली आहे.

माहे जून, २०१६ मध्ये वादळी वारे व जोरदार पावसामुळे कांदा पिकाचे नुकसान झालेले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शेतकऱ्यांच्या मानसिक आरोग्यावर दुष्परिणाम करणाऱ्या
ऑरगॅनो फॉस्फेट किटकनाशकावर बंदी आणण्याबाबत**

(१८) * २२०२५ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय कृषि मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शेतकऱ्यांच्या मानसिक आरोग्यावर दुष्परिणाम करणाऱ्या ऑरगॅनो फॉस्फेट किटकनाशकावर बंदी आणण्यासंबंधी लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ११ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास शासनास निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर निवेदनानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) अशा प्रकारचे निवेदन प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही. तथापि ऑरगॅनो फॉस्फेट गटात जगभरातील सुमारे १०० पेक्षा जास्त किटकनाशकांचा अंतर्भाव आहे. सदर गटातील हानिकारक किटकनाशके वापरस केंद्र शासनाने यापूर्वीच बंदी घातलेली आहे.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने सुरु केलेल्या
अपघात सहाय्यता योजनेबाबत**

- (१९) * २२०७० अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने दिनांक १ एप्रिल, २०१६ पासून हिंदुहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे अपघात सहाय्यता योजना सुरु केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनेच्या निकषानुसार दैनंदिन प्रवासाकडून १ रुपया, मासिक पासधारक रुपये ५ व त्रैमासिक पासधारकांकडून रुपये १५ तसेच अन्य योजनेचे लाभधारक प्रवासी यांचेकडून अनुक्रमे रुपये ७५ लाख व १५ लाख अशा एकूण १२५ कोटी रुपयांची वसुली करून त्यामधून फक्त रुपये ८० कोटी एस.टी च्या अपघातग्रस्तांना देण्यात येणार असल्याचे दिनांक ८ मे, २०१६ रोजी वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजनेचे निकष वा अटी पाहता, जनतेकडून वसुली करून त्यातील निम्मीच रक्कम अपघातग्रस्तांना वितरीत केली जाऊन या योजनेच्या माध्यमातून जनतेची फसवणूक करण्यात येत असल्याच्या तक्रारी प्रवासी व सर्वसामान्य जनतेकडून करण्यात आल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर योजनेचे निकष वा अटी गोपिनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेच्या धर्तीवर करण्यात यावेत, अशीही मागणी जनतेकडून करण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) होय.

(२) या योजनेतर्गत प्रवासभाड्या व्यतिरिक्त प्रती प्रवाशांकडून रुपये १/-, मासिक त्रैमासिक पासधारक यांच्याकडून अनुक्रमे रुपये ५/- ते रुपये १५/-, आवडेल तेथे प्रवास योजनेतर्गत प्रति पास रुपये ५/- व प्रासंगिक करारासाठी प्रती बस प्रति दिवस रुपये ५०/- याप्रमाणे अपघात सहाय्यता निधी आकारण्यात येत असून राज्य परिवहन प्रवासी व कर्मचारी यांना अपघात मृत्यू प्रकरणी रुपये १० लाख, कायमस्वरूपी विकलांगतेत पर्यवसान होणारी दुखापत प्रकरणी रुपये ५ लाख, कायमस्वरूपी विकलांगतेत पर्यवसान होणारी अंशतः दुखापत प्रकरणी रुपये २.५० लाख, तात्पुरत्या विकलांगतेत पर्यवसान होणारी दुखापत प्रकरणी रुपये १ लाख अपघात नुकसान भरपाई देण्याचे प्रस्तावित आहे.

(३) या योजनेच्या माध्यमातून जनतेची फसवणूक करण्यात येत असल्याबाबतच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या नाहीत.

(४) नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना मदत निधीतून वगळल्याबाबत

(२०) * २१८४७ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.रामराव वडकुते, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अनिल भोसले, श्रीमती स्मिता वाघ : तारांकित प्रश्न क्रमांक १६०९४ ला दिनांक २१ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०१५-२०१६ च्या खरीप हंगामातील कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांचे नुकसान होवूनही शासनाने दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास काढलेल्या शासन निर्णयातून दुष्काळी भागातील कापूस उत्पादकांना मदतीतून वगळण्यात आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या निर्णयामुळे राज्यातील लाखो कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना मदत देण्याबाबत तसेच गुजरातच्या धर्तीवर प्रति क्विंटल रुपये १ हजार बोनस देण्याची मागणी असताना तशी मदत दिली गेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, दिनांक २ मार्च, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतुदीप्रमाणे ज्या शेतकऱ्यांनी विमा उतरविला नाही अशा शेतकऱ्यांना देय असलेली आर्थिक मदत वाटप केली आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार राज्यातील कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना नुकसानीची मदत व बोनस देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

- (२) सन २००४-२००५ पासून कापसास अग्रिम अधिक किंमत/बोनस देण्यात येत नाही.
- (३) नाही.
- (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोलापूर जिल्हा बाजार समितीमधील थकित असलेले
मुद्रांक शुल्क व दंड भरण्याबाबत**

- (२१) * २०४१२ श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) सोलापूर जिल्हा बाजार समितीमधील भाडेपट्टा करताना थकित असलेले मुद्रांक शुल्क व दंड भरण्यासाठी ६०० व्यापाऱ्यांना नोटीसा बजावण्यात आल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर नोटीसमध्ये नमूद केलेली दंडात्मक रक्कम ही जास्त असून व्यापाऱ्यांवर तो भुर्दंड असल्याने बाजार समितीने योग्य तो निर्णय घ्यावा, अशी मागणी व्यापारी संघटनेने संबंधितांकडे केली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) एकूण ११८ पक्षकारांकडून मुद्रांक शुल्क व दंडाची रक्कम रुपये २०,०६,२११/- व १२१ पक्षकारांकडून रुपये ४७,८६,७३५/- अशी एकूण रुपये ६७,९२,९४६/- इतकी मुद्रांक शुल्काची रक्कम वसूल करण्यात आलेली आहे. इतर प्रकरणी वसुलीची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कळंब (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील रेतीघाटावरून
 होणारे अवैध उत्खनन रोखण्याबाबत**

(२२) * १९२९९ श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळंब (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील रेतीघाटावरून मोठ्या प्रमाणात रेतीचे अवैध उत्खनन व वाहतूक होत असल्याची तक्रार घाट घेणाऱ्या कंत्राटदारांनी माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांच्याकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी खनिकर्म विभागाकडून कारवाईचे आदेश जारी होवूनही कळंब तालुक्यातील महसूल विभागाचे अधिकारी यांच्या संगनमताने रेतीचे अवैध उत्खनन होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार रेतीघाटावरून होणारे रेतीचे अवैध उत्खनन रोखण्याबाबत तसेच, अवैध उत्खननास मदत करणाऱ्या दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२) व (३) कळंब (जि. यवतमाळ) तालुक्यातील रेतीघाट घेणाऱ्या कंत्राटदारांकडून अशा स्वरूपाची तक्रार प्राप्त झाली नाही. मात्र, कळंब तालुक्यातील हुसनापूर रेतीघाटातून काही स्थानिक नागरिकांकडून वाळूचे अवैधरित्या उत्खनन करण्यात येत असल्याची तक्रार एप्रिल, २०१६ मध्ये जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांच्याकडे प्राप्त झाली आहे. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने केलेल्या चौकशीत मंजूर रेतीघाटात अवैध उत्खनन झाल्याचे निदर्शनास आले

नाही. मात्र, मंजुर क्षेत्राबाहेरील रेतीचा उपसा करण्यासाठी रॅम्प उभारण्यात आल्याचे व वहन क्षमतेपेक्षा जास्त वाळू वाहनात भरण्यात आल्याचे आढळून आले. त्यानुसार करारनाम्यातील अटी व शर्तीचा भंग झाल्याने दंडात्मक कारवाई करण्याच्या अनुषंगाने संबंधित लिलावधारकांकडून खुलासा जुलै, २०१६ मध्ये मागविण्यात आला आहे. लिलावधारकाकडून खुलासा प्राप्त होताच नियमानुसार पुढील कार्यवाही करण्याचे संकल्पित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जळगांव जिल्ह्यातील गिरणा धरण क्षेत्रातील बागायती शेतकऱ्यांना
शासकीय मदतीपासून वंचित ठेवल्याबाबत**

(२३) * १९४४२ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भडगांव, चाळीसगाव, पाचोरा, एरंडोल (जि.जळगांव) तालुक्यातील गिरणा धरण क्षेत्रात सुमारे ६० हजार हेक्टर बागायती क्षेत्र असून सदर तालुके दुष्काळी तालुके म्हणून जाहीर झाले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चालू हंगामात वरील तालुक्यातील बागायती दुष्काळामुळे नष्ट झाल्या असून सदर क्षेत्रातील बागायतीदारांना दुष्काळी अनुदान नाकारण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार दुष्काळामुळे मदतीपासून वंचित ठेवलेल्या नुकसानग्रस्त बागायतदार शेतकऱ्यांना मदत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

सन २०१५ खरीप हंगामात ७/१२ उताऱ्यावरील पीक नोंदीनुसार बाधित शेतकऱ्यांना महसूल व वन विभागाच्या दिनांक १३ मे, २०१५ व दिनांक २२ मार्च, २०१६ नुसार दुष्काळी अनुदान वाटप करण्यात येत आहे

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पंढरपूर (जि.सोलापूर) तालुक्यातील जनावराच्या चाऱ्याच्या प्रश्नांबाबत

(२४) * २२७६९ श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पंढरपूर (जि.सोलापूर) तालुक्यात एकूण १ लाख ५५ हजार जनावरे असून सुमारे दीड महिन्यापूर्वी चारा संपला असून चाऱ्याअभावी जनावरांची मोठ्या प्रमाणात उपासमार होत असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार तालुक्यातील जनावरांच्या चाऱ्याचा प्रश्न सोडविणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सफाळे (जि.पालघर) पश्चिमेकडील विराथन बुद्रुक
येथील दगडखाण बंद करण्याबाबत**

(२५) * २२७३४ श्री.आनंद ठाकूर, श्री.हेमंत टकले, अॅड.राहुल नार्वेकर : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सफाळे (जि.पालघर) पश्चिमेकडील विराथन बुद्रुक येथील गट क्र.१०२ या जागेत मागील २० ते २५ वर्षांपासून दगडखाण सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दगडखाणीमध्ये सुरंग लावले जात असल्यामुळे गावातील घरांना मोठे-मोठे तडे पडत असल्यामुळे स्थानिक ग्रामस्थांनी ही खाण बंद करण्यासाठी महसूल व वन विभागाकडे तक्रार करूनही कोणतीही कारवाई न झाल्यामुळे ग्रामस्थांनी दिनांक १२ मे, २०१६ रोजी रास्ता रोको आंदोलन केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर दगडखाण बंद करण्याबाबत शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) हे खरे नाही, तथापि, सरपंच, विराथन बुद्रुक, ता.पालघर यांनी दिनांक १०/०७/२०१६ च्या पत्रान्वये मौजे विराथन बु. येथील गट नं. १०२ मधील दगडखाणी बंद करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, पालघर यांना विनंती केली आहे.

(३) सौ. सुनंदा रामनिक घरत व इतर सर्व रा. विराथन बुद्रुक यांनी मौजे विराथन बु. येथील गट नं. १०२ मध्ये जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी मंजूर केलेले खाणपट्टे बंद करण्याबाबत दाखल केलेल्या पुनर्विलोकन अर्जावर, प्रधान सचिव व विशेष कार्य अधिकारी (अ. व रि.) महसूल व वन विभाग यांनी सुनावणी घेऊन, दिनांक १९.०३.२०१६ रोजी उक्त गट नं. १०२ मधील सर्व खाणपट्टे रद्द करण्याचे आदेश पारित केले आहेत. त्यानुसार अपर जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी सदर खाणपट्टे रद्द केले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खटाव (जि.सातारा) तालुक्यातील पिंगळी तलावात
अवैधरीत्या होणारे वाळू उत्खनन रोखण्याबाबत**

(२६) * २२४७६ श्री.आनंदराव पाटील, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई

जगताप : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खटाव (जि.सातारा) तालुक्यातील पिंगळी तलावात गाळा काढण्याचे काम सुरु असून वाळू ठेकेदार तलावातील गाळ काढत असल्याचे भासवून गाळाऐवजी वाळूचे अवैधरीत्या उत्खनन करून वाळूची वाहतूक करित असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार अवैध वाळू उत्खनन रोखण्याबाबत तसेच, वाळू चोरी करणाऱ्या ठेकेदारावर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे आरटीओ कार्यालयात बनावट रिक्षा परवान्यांचे रॅकेट

मागील अनेक वर्षांपासून कार्यरत असल्याबाबत

(२७) * २०१८८ श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे आरटीओ कार्यालयात बनावट रिक्षा परवान्यांचे रॅकेट निदर्शनास आले असून याप्रकरणी कनिष्ठ लिपीकासह दोघांवर ठाणे नगर पोलीस ठाण्यात दिनांक १३ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या बनावट सहया, स्टॅप तसेच खोटी कागदपत्रे सादर करून परवाने मिळविण्याचे प्रकार गेल्या अनेक वर्षांपासून सुरू असून त्यामागे दलालाचा मोठा हात असून दलाल तसेच आरटीओ कार्यालयातील कर्मचारी व अधिकारी यांच्या संगनमताने हा गैरव्यवहार केला जात असल्याची शक्यता पोलीस अधिकाऱ्यांनी वर्तविली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून ठाणे परिवहन अधिकाऱ्यांची फसवणूक करून बनावट कागदपत्रांच्या आधारे परवाने मिळविण्याचा सुरू असलेल्या गैरप्रकारास आळा घालण्याच्या दृष्टीने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) ठाणे प्रादेशिक परिवहन कार्यालयात गैरप्रकारांचा वापर करून बनावट वाहन परवाने देण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे. या प्रकरणात लिपिक श्री.संतोष साकोळकर यांनी रिक्षा परवाना नोंद रजिस्टर अभिलेखामध्ये मूळ परवानाधारकाच्या नावावर कागद चिकटवून बोगस परवानाधारकाचे नांव लिहिण्यात आल्याचे मार्च, २०१६ मध्ये निदर्शनास आल्याने त्यांचेविरुद्ध व श्री.महादेव मारुती सुर्यवंशी खाजगी व्यक्ती यांचेविरुद्ध ठाणे नगर पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र.३९/२०१६ नोंदविण्यात आला आहे. श्री.संतोष साकोळकर यांना दि.१९.०३.२०१६ च्या आदेशान्वये शासकीय सेवेतून निलंबित केले आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) बनावट रिक्षा परवाना बाबतीत प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, ठाणे यांचेकडून चौकशी करण्यात आली आहे, त्याचप्रमाणे आयुक्त कार्यालयाकडून समिती नेमून

चौकशी करण्यात आली आहे, या प्रकरणी करण्यात आलेल्या चौकशीत सुमारे २२० प्रकरणांत अनियमितता आढळून आली. सदर बाब पुढील कार्यवाहीखाली आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ औरंगाबाद येथील मंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी
पदाचा दुरुपयोग करून अपहार केल्याबाबत**

(२८) * १९६७६ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ, औरंगाबाद येथील मंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी पदाचा दुरुपयोग करणे, अपहार करणे या गंभीर प्रकरणी त्यांच्यावर गुन्हे नोंदविण्यात यावी अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ४ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास प्रधान सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग यांच्याकडे लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पदाचा दुरुपयोग व पैशाचा अपहार केल्यावरून प्रधान सचिव यांनी चौकशी करून दोषींविरुद्ध गुन्हे नोंदविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, दोषींना पाठीशी घालण्याचे व विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) वक्फ मंडळाशी संबंधित पुढे नमूद दोन वेगवेगळ्या प्रकरणांमध्ये शासनाकडे विविध तक्रारी प्राप्त झालेल्या आहेत.

प्रकरण १ : वक्फ मंडळात संगणक, प्रिंटर, फ्रॅकींग मशीन, युपीएस, झेरॉक्स मशीन आणि प्रिंटर खरेदीमध्ये झालेली अनियमितता. प्रश्न भाग-१ मध्ये उल्लेखित निवेदनामध्ये अशा अर्थाची तक्रार करण्यात आली होती की, या प्रकरणी वक्फ मंडळातील अधिकाऱ्यांनी अधिकाराचा गैरवापर करून काही कर्मचाऱ्यांच्याविरुद्ध पोलिसांत खोटी तक्रार नोंदविली आहे. तथापि, याप्रकरणी करण्यात आलेल्या कार्यवाहीचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी केलेली कार्यवाही : वक्फ मंडळाकडून करण्यात आलेल्या संगणक, फॅक्स मशीन इ. खरेदीमध्ये गैरव्यवहार झाल्याची मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ, औरंगाबाद यांच्याकडे दिनांक १०.२.२०१६ रोजी तक्रार प्राप्त झाली होती. त्यास अनुसरून वक्फ मंडळाने सदर प्रकरणी

चौकशी करण्यासाठी चार सदस्यांचा समावेश असलेल्या समितीची नियुक्ती केली होती. सदर समितीने केलेल्या चौकशीत काही अनियमितता घडल्याचे निष्पन्न झाल्याचे वक्फ मंडळाने शासनास कळविले होते. त्यास अनुसरून सदर अनियमिततांस जबाबदार असणाऱ्या अधिकारी/कर्मचाऱ्याविरुद्ध संबंधित पोलीस ठाण्यात FIR दाखल करण्याविषयी वक्फ मंडळाला सूचना देण्यात आल्या होत्या. त्यानुसार वक्फ मंडळाने सदर अनियमितेस जबाबदार असणारे तत्कालीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री.एन.डी.पठाण तसेच सहाय्यक श्री.इफ्तेखारउल्ला बेग यांच्या विरुद्ध छावणी पोलीस ठाणे, औरंगाबाद येथे FIR क्र.८३/२०१६ दाखल करण्यात आला आहे. सदरची FIR शासनाच्या निदेशानुसार नोंदविण्यात आलेली असून ती नोंदवितांना वक्फ मंडळातील कोणत्याही अधिकाऱ्यांकडून पदाचा दुरुपयोग करण्यात आलेला नसल्याने त्यानुषंगाने वक्फ मंडळातील कोणत्याही अधिकाऱ्यांविरुद्ध कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

प्रकरण २ : दुधाधारी कथडा मस्जीद, मोरवाडी, नाशिक या वक्फ मालमत्तेसंदर्भात मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ यांनी पारित केलेले दिनांक ०४/०२/२०१६ चे आदेश.

प्रस्तुत प्रकरणी केलेली कार्यवाही : नाशिक येथील सर्वे नं.९८० व ९८१ मधील वक्फ संस्था दुदाधारी मस्जीद ऊर्फ कथडा, मोरवाडी ही वक्फ मालमत्ता "वक्फ" नसल्याचे आदेश मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ, औरंगाबाद यांनी दिले आहेत. सदर आदेशाविरुद्ध प्रतिवादी पक्षाच्यावतीने महाराष्ट्र राज्य वक्फ न्यायाधिकरण, औरंगाबाद येथे अपील दाखल करण्यात आलेले असून सद्यःस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे. तथापि, सदर प्रकरण हाताळण्यासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ या सक्षम होत्या किंवा कसे किंवा त्यांनी त्यांच्या अधिकार कक्षेचे उल्लंघन केले आहे किंवा कसे या विषयीच्या विविध तक्रारींची छाननी करण्यात येत आहे. या तक्रारींच्या अनुषंगाने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ यांचा खुलासा दिनांक २५/०७/२०१६ रोजी प्राप्त झाला असून त्याची छाननी करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सर्व प्रवासी बसगाड्यांमध्ये सीसीटिव्ही कॅमेरे बसविण्याबाबत

(२९) * २०४१४ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खाजगी तसेच सार्वजनिक बसगाड्यांमधून प्रवास करतांना महिलांच्या छेडछाडीचे, विनयभंगाचे प्रकार होत असून पुराव्याअभावी गुन्हा सिध्द होत नसल्याने सर्व प्रवासी बसगाड्यात सीसीटिव्ही बसविण्याची मागणी पोलीस दलाने केली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सर्व प्रवासी बसगाड्यांमध्ये सीसीटिव्ही बसविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) व (२) या संदर्भात पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांचेबरोबर दिनांक ०४/०५/२०१६ रोजी चर्चा झाली असून त्यांचेकडून प्रस्ताव मागविण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मच्छिमार व्यावसायिकांना स्पीड बोट खरेदी करण्यासाठी

नाममात्र व्याज दराने कर्ज देण्याबाबत

(३०) * २०४६५ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मत्स्य विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मच्छिमार व्यावसायिकांच्या प्रश्नांबाबत दिनांक १० मार्च, २०१६ रोजी वा त्यादरम्यान मा.केंद्रीय कृषि मंत्री महोदयांसमवेत झालेल्या बैठकीत एक कोटी रुपयांपर्यंत किंमत असलेली स्पीड बोट खरेदी करण्यासाठी मच्छिमारांना नाममात्र व्याज दराने दीर्घ मुदतीचे कर्ज देण्याबाबत चर्चा झाली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त बैठकीतील चर्चेच्या अनुषंगाने राज्य शासनाने निर्णय घेतला आहे काय, निर्णयाचे स्वरूप काय आहे व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

उपविभागीय अधिकारी, बीड यांच्या गैरकारभाराबाबत

(३१) * २२६१० श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उपविभागीय अधिकारी, बीड यांच्या गैरकारभाराबाबत लोकप्रतिनिधी यांनी विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांच्याकडे दिनांक २४ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास तक्रार दिलेली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार गैरकारभार करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) अशा आशयाची तक्रार विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांच्याकडे प्राप्त झाली असून, तदनुषंगाने संबंधित उपविभागीय अधिकाऱ्यांच्या खुलाशासह जिल्हाधिकारी, बीड यांनी त्यांचा अहवाल विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांना सादर केला आहे. सदर अहवालाच्या अनुषंगाने अधिक चौकशीची आवश्यकता असल्याने विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांच्या स्तरावरून सदर तक्रारीबाबत अप्पर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, औरंगाबाद यांच्यामार्फत चौकशी करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अहमदनगर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांच्या ठिबक सिंचनाचे प्रलंबित अनुदान देण्याबाबत

(३२) * २३२६१ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय कृषि मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अहमदनगर जिल्ह्यात पाच वर्षापूर्वी स्वखर्चाने ठिबक सिंचन करणाऱ्या १३ हजार ८८८ शेतकऱ्यांचे प्रलंबित अनुदान रुपये ३६ कोटी ३६ लाख लाभार्थी शेतकऱ्यांना मिळाले नसल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शेतकऱ्यांचे प्रलंबित अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) अहमदनगर जिल्ह्यातील सन २०१२-१३ पर्यंतचे सूक्ष्म सिंचनाचे सर्व प्रस्ताव निकाली काढण्यात आले आहेत.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वसई-विरार शहर परिसरात धोकादायक अवस्थेत
 असलेल्या रोहित्रांना सुरक्षा कवच बसविण्याबाबत**

(३३) * २२५६७ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसई-विरार शहर परिसरात अनेक ठिकाणी धोकादायक अवस्थेत असलेले ट्रान्सफॉर्मर (रोहित्र) सेफ्टी बॉक्सला सुरक्षित ठेवण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी लेखी निवेदनाद्वारे दिनांक २६ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.ऊर्जामंत्री यांच्याकडे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार धोकादायक अवस्थेत असलेल्या ट्रान्सफॉर्मर (रोहित्र) सेफ्टी बॉक्स सुरक्षित ठेवण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) व (२) वसई-विरार शहर परिसरातील धोकादायक अवस्थेत असलेल्या एकूण १३५ रोहित्रांना सुरक्षा कवच बसविण्यात आले आहे. तसेच आणखी १०० रोहित्रांना सुरक्षा कवच बसविण्याचे काम महावितरणकडून प्रगतीपथावर आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील वक्फ बोर्डाच्या मालकीच्या जमिनी परत देण्याबाबत

(३४) * २१८६३ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.हेमंत टकले : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मूळ वक्फ बोर्डाच्या मालकीच्या असलेल्या व सध्या इतर व्यक्ती/संस्था/विभाग यांच्या ताब्यात असणाऱ्या जमिनी शासन पुन्हा ताब्यात घेणार असल्याची घोषणा मा.अल्पसंख्यांक विकास मंत्री यांनी माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान केली होती, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, आतापर्यंत अशा प्रकारच्या किती मालमत्ता शासनाने ताब्यात घेतल्या आहेत,
- (३) असल्यास, सद्यःस्थितीत वक्फ बोर्डाच्या किती मालमत्ता दुसऱ्या संस्था/व्यक्ती/विभाग यांच्या ताब्यात आहेत, त्या संपूर्ण मालमत्ता परत घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) व (३) राज्यातील अतिक्रमणाखालील वक्फ मालमत्तांचे सर्वेक्षण झालेले नसल्याने याबाबतची निश्चित माहिती उपलब्ध नाही. तथापि, सद्यःस्थितीत एकूण ४२५ प्रकरणांमध्ये वक्फ मंडळाकडून वक्फ अधिनियम, १९९५ च्या कलम ५४ अन्वये कार्यवाही सुरु आहे. यापैकी ३२१ प्रकरणे ही खाजगी व्यक्तींनी केलेल्या अतिक्रमणाशी संबंधित आहे व उर्वरित १०४ प्रकरणे ही शासकीय व निमशासकीय संस्थांच्या ताब्यात असलेल्या जमिनीशी संबंधित आहे.

वक्फ जमिनीवरील अतिक्रमणे दूर करण्याच्या व इतर गैरकृती, बेकायदेशीर कारवाया रद्द करून संबंधित वक्फ मालमत्ता वक्फ मंडळाकडे पूर्ववत करण्याच्या दृष्टीने वक्फ अधिनियमातील तरतूदीनुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्याचे महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळाला निदेश देण्यात आलेले आहेत. सदर कामी मंडळाला सहाय्य करण्यासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली, १ उप जिल्हाधिकारी, २ तहसिलदार व २ नायब तहसिलदार संवर्गातील अधिकाऱ्यांचा समावेश असलेल्या एका कृतीदलाची तीन वर्षांच्या कालावधीकरिता नियुक्ती करण्याची कार्यवाही शासन स्तरावरून सुरु आहे. सद्यस्थिती कृतीदलासाठी पदनिर्मिती करण्यात आलेली असून सदर कृतीदलाकरिता अधिकारी उपलब्ध करून देण्याची महसूल व वन विभागाकडे विनंती करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे पोहरा पूर्णा (ता.भातकुली, जि.अमरावती) येथील
नदीपात्रातून होणारे अवैध वाळू उत्खनन रोखण्याबाबत**

(३५) * २२८४७ श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे पोहरा पूर्णा (ता.भातकुली, जि.अमरावती) येथील नदीपात्रातून वाळूचा सर्रासपणे अवैधरित्या उत्खनन सुरु असल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार वाळू उत्खनन रोखण्याबाबत तसेच वाळू माफियांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशी बाब निदर्शनास आलेली नाही.

- (२) मौजे पोहरा पूर्णा, ता.भातकुली या वाळूगटाचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाकरीता लिलाव झाला असून, संबंधित लिलावधारकाकडून वाळूचे उत्खनन सुरु आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील चारा छावणी चालकांची थकित रक्कम देण्याबाबत

(३६) * १९४४९ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात जनावरांचा चान्यांचा प्रश्न सोडविण्यासाठी सुमारे ९२ चारा छावण्या विविध संस्थांमार्फत सुरु करण्यात आल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जिल्ह्यातील चारा छावणी चालकांनी रूपये ५२ कोटी ७५ लाख ९६ हजार खर्च केले असून शासनाकडे चारा छावणी चालकांची सुमारे रूपये २३ कोटी ५१ लाख ९५ हजार थकीत देणे बाकी असल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर थकित रक्कम न मिळाल्यास चारा छावण्या बंद करण्याचा इशारा चारा छावणी चालकांनी दिला असल्याने चारा छावणी चालकांची थकित रक्कम देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांचे ठिबक व तुषार
 सिंचनाचे अनुदान प्रलंबित असल्याबाबत**

(३७) * २२२०६ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय कृषि मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशिम जिल्ह्यात सन २०१४-२०१५ पासून ९ हजार ७४६ शेतकऱ्यांचे ठिबक व तुषार सिंचन योजनेतर्गत सुमारे रुपये १५.२२ कोटी अनुदान प्रलंबित असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शेतकऱ्यांचे प्रलंबित अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) सूक्ष्म सिंचनासाठी शेतकऱ्यांकडून अर्ज ऑनलाईन स्वीकारण्यात येतात. उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत प्राथम्य क्रमानुसार अर्जांना पूर्वसंमती देण्यात येते. पूर्वसंमती दिलेल्या ज्या शेतकऱ्यांनी सूक्ष्म सिंचन संच बसविले आहेत असेच शेतकरी अनुदानासाठी पात्र ठरतात.

वाशिम जिल्ह्यात सन २०१४-१५ मध्ये उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत ६०४ अर्जांना पूर्वसंमती देण्यात आली, त्यांच्या अनुदानाची रक्कम रु.१.१९ कोटी शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करण्यात आली आहे. सन २०१५-१६ मध्ये उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत ६८३ अर्जांना पूर्वसंमती देण्यात आली, त्या शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर अनुदानाची रक्कम रु.१.२७ कोटी जमा करण्यात आली आहे. वाशिम जिल्ह्यातील पूर्वसंमती दिलेले सूक्ष्म सिंचनाचे कोणतेही प्रस्ताव प्रलंबित नाहीत.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बिलालपाडा नालासोपारा (ता.वसई, जि.पालघर) येथील आदिवासींच्या
जमिनीवर बेकायदेशीर बांधकाम केल्याबाबत**

- (३८) * २२९६१ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) बिलालपाडा नालासोपारा (ता.वसई, जि.पालघर) येथील सर्वे नं. १२२/२ हि.नं. २, सर्वे नं. १२०/१ हिस्सा नं. २ क्षेत्रफळ हे आर ०६.६०.६ पो.ख. ०.०१.० आकार रु. पै १३.१ या आदिवासी जमिनीवर विकासकांनी अतिक्रमण करून अनधिकृत चाळीचे बांधकाम केल्याबाबत लेखी तक्रारीचे निवेदन मा.मुख्यमंत्री, मा.महसूलमंत्री, मा.आदिवासी विकास मंत्री, जिल्हाधिकारी, पालघर, पोलीस अधीक्षक, पालघर, अतिरिक्त पोलीस अधीक्षक, वसई यांच्याकडे दिनांक ०२ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार आदिवासींच्या जमिनीवर अतिक्रमण करून बेकायदेशीर बांधकाम करणाऱ्या विकासकावर कारवाई करण्याबाबत तसेच आदिवासींच्या जमिनी त्यांना परत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) श्री.शंकर महादेव कारेला या आदिवासी खातेदाराने अशा आशयाचे निवेदन विविध कार्यालयांना दिले आहे.

(२) व (३) सदर प्रकरणी तहसिलदार, वसई यांचे मार्फत चौकशी करणेत आली आहे. मौ. बिलालपाडा, ता. वसई येथील स.नं. १२०/१ (क्षेत्र ०-१५.२ हे-आर) व स.नं. १२२/२ (क्षेत्र ०-६०.६ हे-आर) या जमिनी श्री. शंकर महादेव कारेला व इतर या आदिवासी खातेदारांचे नावे दाखल आहेत. स.नं. १२२/२ (क्षेत्र ०-६०.६ हे-आर) ही जमीन ९९ वर्षांचे कराराने रुपये १००/- रकमेच्या बंधपत्रावर श्री.रामाज्ञा यादव यांना कोणत्याही विकासकामार्फत विकसित करण्याच्या प्रयोजनार्थ दिनांक ३०/१२/२००५ रोजी संबंधितांनी दिली होती. त्यानुषंगाने सदर जमिनीवर रहिवासी स्वरूपाचा विकास झाल्याचे दिसून येते. मात्र सदर जमिनीस महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता कलम ३६ च्या तरतूदी लागू असल्याने व करारास जिल्हाधिकारी यांची मान्यता घेण्यात आलेली नसल्याने सदर करार अवैध ठरतो. तसेच सदर जमीन आदिवासी खातेदारांना कुळकायद्याने प्राप्त आहे. सबब त्यानुषंगानेही आदिवासी खातेदाराने सक्षम

प्राधिकरणाची परवानगी घेणे आवश्यक होते. यास्तव सदर प्रकरणी शर्तभंग झालेला दिसून येतो. त्यानुषंगाने प्रकरणी शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

मुंबई व उपनगरे, ठाणे परिसरातील ओला, उबेर या खाजगी टॅक्सी सेवांना परिवहन कायद्याच्या सेवेत आणण्याच्या मागणीबाबत

(३९) * २२९६८ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई व उपनगरे, ठाणे परिसरातील ओला, उबेर या खाजगी टॅक्सी सेवांना परिवहन कायद्याच्या सेवेत आणण्याच्या मागणीसाठी दिनांक २१ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास टॅक्सी चालकांनी आंदोलन केले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ओला, उबेर या खाजगी टॅक्सी सेवा परिवहन कायद्याच्या सेवेत नसल्याने त्या मनमानी करून प्रवाशांची लुट करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, ओला, उबेर या खाजगी टॅक्सी सेवांनाही परिवहन कायद्याच्या सेवेत आणण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) व (२) होय.

(३) ओला, उबेर सारख्या अग्रीगेटर टॅक्सी सेवेचे नियमन करण्यासाठी "सिटी टॅक्सी स्किम, २०१५" ही नियमावली तयार करून व ती प्रसिद्ध करून त्यावर सर्वसामान्यांच्या सूचना व हरकती मागविण्यात आल्या होत्या. त्याप्रमाणे प्राप्त झालेल्या सूचनांनुसार योग्य नियमावली तयार करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रायगड जिल्हयांतील मच्छिमारांसाठी डिझेल विक्रीकर
परताव्याची प्रलंबित रक्कम अदा करण्याबाबत**

(४०) * १९३६७ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मत्स्य विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील ६ सागरी जिल्हयांपैकी रायगड जिल्हयात मच्छिमार नौकांची संख्या जास्त असून सन २०१४ पासून अनेक विक्रीकर परतावा प्रकरणे प्रलंबित असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन २०१४-२०१५ ची सर्व डिझेल विक्रीकर परताव्याची प्रलंबित रक्कम देण्याकरीता आवश्यक असणाऱ्या जादा निधीची तरतूद करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर : (१) होय. हे अंशतः खरे आहे.

- (२) रायगड जिल्हयासाठी सन २०१६-१७ मध्ये रु.११.०० कोटी निधी वितरीत करण्यात आला आहे. तसेच या जिल्हयातील ४९ मच्छिमार संस्थांनी त्यांच्याकडून वित्तीय वर्ष २०१४-१५ व २०१५-१६ मध्ये खरेदी केलेल्या डिझेल इंधनावरील विक्रीकर परताव्याची बहुतेक सर्व देयके एप्रिल, २०१६ ते जुलै, २०१६ मध्ये सादर केलेली आहेत. याकरिता दरवर्षी निधी उपलब्ध करण्यात येतो.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विधान भवन :
मुंबई.**

**उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद**

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.